

A SZÁZÉVES CSÁTI VASÚT TÖRTÉNETÉBŐL

Mezőcsát vég- és motorkocsi állomását száz évvel ezelőtt pontos térkép rögzítette. Eszerint számos építmény volt itt található, úgymint:

Felvételi épület (emeletes) 93.5 m2
Állomási őrház (földszintes) 40 m2
Áruraktár 60.9 m2

Nyílt rakodó 34.2 m2

Pályafenntartási raktár 22.3 m2

Marha rakodó

Hídmérleg

Fordító korong 10 m átmérővel

Motorkocsiszín 2 állásra vízme-
dence 15 m³, kéziműhely, laktanya
és pirszénkamrával 27.26 m h

Különálló árnyékszék kézi raktár-
ral

Házi kút

Szemétverem

Gazdasági udvar

Kenyérsütő kemence

Őrházi melléképület

Őrházi kút

Őrházi kenyérsütő kemence

Kút 1 m átm. Kézi szivattyúval

Rakodó minta

Állomási kert

Őrházi kert

A sínek túloldalán szőlők terültek el, az utca felőli oldalon az út és az állomás között nagy gödrök voltak. Az állomással szembeni utcák megvoltak, de a mostanától lényegesen kevesebb lakóház állott rajtuk.

A vasútvonal megépítésében legjelentősebb érdemei Kubik Gyulának voltak.

Ki volt Kubik Gyula? Borsodi földbirtokos, mérnök, aki a miskolc-mezőcsáti helyi érdekű vasút vonalát tervezte, engedélyeztette és építette. Levelezéséből számos irat megmaradt, melyekkel a MÁV központi irattárában találkozhat a kíváncsi kutató.

A tervezés és engedélyezési eljárások után neki adta ki Vörös László „kereskedelmiügyi magyar királyi minister” a vasút engedélyokiratát, melynek néhány passzusát idézzük. A szép nyelvezetű anyag jól tükrözi a korabeli jogi, társa-

dalmi és gazdasági viszonyokat, a minisztérium szakmai és pénzügyi felügyeletének eszközeit, illetve az építkezés és fenntartás fő tudnivalóit is. Íme a szemelvények:

A Miskolcztól-Mezőcsáthig vezetendő helyi érdekű vasutat a magyar királyi ministerium az 1880. évi XXXI. törvényzikk 1-ső §-a, illetve az 1888. évi IV. törvényzikk alapján s Ő Császári és Apostoli Királyi Felségének Bécsben 1906. évi január hó 21-én kelt legfelsőbb elhatározása folytán a következő feltételek mellett engedélyezi:

1. §.

Ezen engedélyokirat erejénél fogva Kubik Gyula, borsodvármegyei földbirtokos, okleveles mérnök engedélyt kap és kötelezettséget vállal arra, hogy a magyar királyi államvasutak Miskolcz állomásától, mint forgalmi kezdőponttól kiindulva, a miskolc-nyékládházai vasutvonal együttes használata mellett Mezőcsáthig vezetendő helyi érdekű gőzüzemű vasutat az alábbi feltételek alatt megépítse és azt a jelen engedélyokirat hatályának tartama alatt szakadatlanul üzletben tartsa.

4. §.

Az engedélyes köteles a fennálló szabályok szerint elkészített építési terveket (hosszelvénny és helyzetrajz) a jelen engedélyokirat keltétől számítandó 3 hónap alatt, a többi részletterveket pedig oly időben terjeszteni fel két példányban a kereskedelemiügyi magyar királyi minister elé, hogy azok a kivitelre alább megállapított határidőre való tekintettel, a minister által a kellő időre megvizsgálhatók és jóváhagyhatók legyenek...

...A pálya építését engedélyes az engedélyokirat keltétől számított 1 év alatt befejezni és a pályát a közforgalomnak átadni tartozik.

7. §.

Az engedélyezett vasút megépí-

téséhez és üzleti megfelelő berendezéséhez szükséges tényleges tőke 1,339.000 korona, azaz: Egymillióháromszázharminckilenczezer koronában állapítatik meg, mely tőkéből forgalmi eszközök beszerzésére engedélyes 103.500 koronát tartozik fordítani.

8. §.

Engedélyes köteles a forgalmi eszközöket, sineket és egyéb az építésnél és az üzletnél használandó anyagokat a belföldön beszerezni, mely rendelkezés alól csak a kereskedelemiügyi magyar királyi ministertől esetenként előzetesen kikérendő engedély alapján lehet kivételnek helye.

9. §.

A pálya műszaki felülvizsgálatát a kereskedelemiügyi magyar királyi minister rendeli el.

A mennyiben az évszak és az időjárási viszonyok megengedik, a pálya műszaki felülvizsgálata az építkezések teljes befejezése és a felülvizsgálati tervek bemutatása után engedélyes kérelmére a lehetőség szerint azonnal el fog rendeltetni.

12. §.

A menet- és szállítási-díjak az engedélyezett vasút számára a következőleg szabotnak meg:

a) *A személyforgalomban legmagasabb árszabási tételként személy- és kilométerenként a magasabb osztályban 10 fillér, az alsóbb osztályban pedig 6 fillér szedhető be...*

B) *Úti podgyásznál és gyorsárúnál, melyek 10 kilogrammnyi súlytételre fölfelé kikerekíthetők, 10 kilogramm és kilométerenként 0,80 fillérnyi legmagasabb díjtétel alkalmazható...*

c) *Az áruk szállításánál alkalmazható legmagasabb árszabási tétel kilométerenként és 100 kilogrammonként az I. darabárúosztályban 1,80 fillér, a II. mérsékelt darabárúosztályban 1,20 fillér és a terjedelmes áruk után 2,40 fillér...*